

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/376/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717207555
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:6717207555.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Bodnárovej a členov senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a JUDr. Gizely Majerčák v spore žalobcu: D. C., P. XX. XX. XXXX, Y. O. XXX/X, XXX XX H. - J., zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Hviezdoslavova 4, 048 01 Rožňava, proti žalovaným: 1. E. U., P. XX. XX. XXXX, Y. H. XX, XXX XX I., zastúpeného JUDr. Katarínou Uhrínovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen a 2. INCAR, s.r.o., so sídlom Vinárska 14, 951 41 Lužianky, IČO: 36 534 391, zastúpeného JUDr. Ladislavom Barátom, s.r.o., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Školská 3, 949 91 Nitra, za účasti intervenienta Generali Poist'ovňa, a.s., Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpeného advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 15C/4/2017-298 z 29. 05. 2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 15C/4/2017-412 z 22. 08. 2018 vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené nad sumu 5.000 eur do výšky 15.000 eur a vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 2. rade a intervenienta.

O d m i e t a odvolanie žalovaného v 2. rade proti výroku, ktorým bola žaloba voči žalovanému v 1. rade zamietnutá.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Intervenientovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zamietol žalobu voči žalovanému v 1. rade, zaviazal žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaviazal žalovaného v 2. rade nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté osobitným uznesením, po právoplatnosti rozsudku. Žalovanému v 1. rade a intervenientovi súd náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur z dôvodu, že dňa 21. 08. 2013 došlo k dopravnej nehode medzi

nákladným motorovým vozidlom zn. M. H., T. Č.. P. XXX C. H. P. T.Č.. XXX R., riadeným vodičom E. U., zamestnancom spoločnosti INCAR, s.r.o. Lužianky a osobným motorovým vozidlom zn. E. XXX W., T.Č.. X. riadeným H. Y., pri ktorej člen posádky osobného motorového vozidla I. W., nevlastný syn žalobcu, utrpel zranenia, ktorým na mieste nehody podľahol. Okrem neho zraneniam utrpovým pri tejto dopravnej nehode podľahol aj vodič motorového vozidla E.. Y., ďalšia členka posádky E.. X. utrpela len ľahšie zranenia.

3. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1T/60/2014 zo dňa 16. 06 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/73/2014 z 19. 11. 2014 bol E. U. ako vodič nákladného auta uznaný vinným zo spáchania prečinu podľa § 149 ods. 1, 2a Tr. zák. Ďalej vychádzal zo zistenia, že na Okresnom súde Rožňava na návrh žalobkyne P. C. pod sp. zn. 12C/93/2016 prebieha konanie, v ktorom sa žalobkyňa domáha náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu usmrtenia syna v ktorom uviedla, že sa nedá opísať bolesť, ktorú prežíva, žili v spoločnej domácnosti so synom, mali veľmi pekný citový vzťah, má síce ešte dve dcéry, avšak tie nemôžu nahradiť syna. Ďalej vychádzal zo zistenia, že neb. I. W. bol nevlastným synom žalobcu (syna jeho manželky z predchádzajúceho manželstva), ktorého od malička vychovával spolu s manželkou už od 7. roku veku, ale aj predtým v čase, keď chodil s jeho biologickou matkou, čím došlo k vytvoreniu silnej citovej väzby medzi nimi a syn ho považoval za otca.

4. Po právnom posúdení veci podľa § 11, § 13 ods. 1 - 3, § 420 ods. 1, 2 OZ, vychádzajúc z obsahu spisu konštatoval, že žalobca sa domáhal zaplattenia nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že žalovaní zasiahli do jeho osobnostných práv tým, že žalovaný v 1. rade ako zamestnanec žalovaného v 2. rade spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel jeho nevlastný syn, o ktorého sa staral od malička, žili spolu ako jedna rodina. Nevlastný syn dosahoval dobré vyučovacie výsledky, vyvíjal aj mimoškolské aktivity, ktoré skutočnosti žalobca preukazoval predložením nespočetných diplomov. Ako rodina chodili na výlety a keďže manželka (matka nebohého) pracovala v zahraničí, fakticky zabezpečoval on starostlivosť o neho. Uzavrel, že strata nevlastného syna hlboko zasiahla hlavne do rodinného života. Žalobca podľa záveru súdu prvej inštancie preukázal, že došlo k zásahu do jeho osobnostných práv hlavne v jeho rodinnom živote, pretože spolu s manželkou to psychicky veľmi ťažko znášajú, aj v súčasnom období tento stav pretrváva. Ide o zásah, ktorý hrubým spôsobom zasiahol do osobnostných práv žalobcu, preto mu priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

5. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy, prihliadajúc na rozhodnutia iných súdov, napr. Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co/479/2012, NS SR sp. zn. 2Cdo 154/2010, NS SR sp. zn. 1MCdo/10/2013 zohľadniac, že k zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo usmrtením jeho nevlastného syna, ako aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva považoval za primeranú sumu 15.000 eur, ktorú povinnosť uložil zaplatiť žalovanému v 2. rade v zmysle § 420 ods. 1, 2 OZ.

6. Žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol vychádzajúc z § 420 ods. 1, 2 OZ majú v konaní nepochybne preukázané, že dopravnú nehodu, teda aj smrť syna žalobcu spôsobil žalovaný v 1. rade ako zamestnanec žalovaného v 2. rade, čo potvrdzuje jednak pracovná zmluva, ako aj stazka, teda nebolo pochyb o tom, že pracovnú cestu vykonával na pokyn žalovaného v 2. rade. Z hľadiska obsahu a účelu sú zodpovednostným vzťahom vzniknutým v dôsledku zásahu do osobnostných práv najbližšie zodpovednostné vzťahy v zmysle § 420 ods. 2 OZ. V danom zodpovednostnom právnom vzťahu vystupuje na jednej strane ten, kto sa dopustil protiprávneho konania a na druhej strane ten, komu týmto protiprávnym konaním vznikla určitá ujma. Žalovaný v 1. rade ako vodič nákladného motorového vozidla bol v čase protiprávneho konania zamestnancom žalovaného v 2. rade, jazdu vykonával v rámci plnenia jeho pracovných povinností. Preto pôvodcom zásahu do osobnostných práv žalobcu je žalovaný v 2. rade ako prevádzkovateľ motorového vozidla. Konštatoval, že v danom prípade intervenient v zmysle § 81 C.s.p. má právny záujem na výsledku konania, pretože so žalovaným v 2. rade mal v čase dopravnej nehody uzavretú poisťovnú zmluvu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uvedená skutočnosť má za následok, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný subjektívne, teda pre žalobcu a žalovaného.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., žalovaného v 2. rade zaviazal na náhradu trov konania žalobcovi, pretože i keď žalobca nemal v konaní plný úspech, ale rozhodnutie záviselo od úvahy súdu. Vychádzal zo záveru, že pri náhrade trov konania posudzoval, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné považoval rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy potom bola druhotná a nadväzujúca.

8. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade a intervenientom rozhodol podľa 257 ods. 1 C.s.p. a náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa s prihliadnutím na výnimočné okolnosti. Bol toho názoru, že priznanie náhrady trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade by bolo neprimeranou tvrdosťou voči žalovanému v 1. rade vzhľadom na okolnosti jeho protiprávneho nedbanlivostného konania. Voči intervenientovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že žalovaný v 2. rade, na strane ktorého vystupoval, v konaní nemal úspech.

9. Opravným uznesením č.k. 15C/4/2017-412 zo dňa 22. 08. 2018 opravil úvodnú časť rozsudku zo dňa 29. 05. 2018 č.k. 15C/4/2017-298 tak, že správne označenie zástupcu žalovaného v 1. rade znie „E. U., P. XX. XX. XXXX, Y. H. XX, XXX XX I., zat. JUDr. Katarínou Uhrínovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen“.

10. O vydaní opravného uznesenia rozhodol s poukazom na ust. § 224 C.s.p, keďže pri písaní došlo k zrejmej nesprávosti zo strany súdu, keď uviedol nesprávne označenie zástupcu žalovaného v 1. rade miesto JUDr. Kataríny Uhrínovej, advokátky Advokátskej kancelárie so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen, uviedol ako zástupcu Advokátsku kanceláriu Abelovský - Petruňo so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. 09. 2018.

11. Rozsudok napadli včas podaným odvolaním žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade. Žalovaný v 1. rade napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania, ktorým súd rozhodoval o náhrade trov konania žalobcu voči nemu (výrok V.), z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., žiadal zmeniť rozsudok v napadnutom výroku, uložiť žalobcovi nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 % a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že rozhodnutie bližšie rozvedenie úvah prvostupňového súdu vedúcich ho k nepriznaniu náhrady trov konania neobsahuje. Primárnym nedostatkom predmetného rozhodnutia v časti nepriznania mu náhrady trov konania je teda nepreskúmateľnosť. Nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, keď stroho konštatoval, že vzhľadom na okolnosti jeho protiprávneho nedbanlivostného konania by priznanie trov konania bolo neprimeranou tvrdosťou. Vytýkal súdu, že sa ani len nezamýšľal nad možnosťou (ne)priznania náhrady trov konania sčasti poukazujúc na ust. § 257 C.s.p., z ktorého vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné. Súd výnimočnosť prípadu z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia videl iba v jeho protiprávnom nedbanlivostnom konaní, avšak na iné (ďalšie) okolnosti významné pri skúmaní splnenia podmienok pre možnosť rozhodnutia o náhrade trov konania bez ohľadu na zásadu úspechu vo veci neprihliadal. Takýmito okolnosťami sú osobné, majetkové, sociálne a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania, nielen jednej procesnej strany, ako aj okolnosti priebehu konania, postoj účastníkov k veci. Tieto okolnosti zo strany súdu vôbec neboli skúmané. Poukazoval na skutočnosť, že žaloba napriek tomu, že od začiatku mal vedomosť o tom, že dopravná nehoda sa stala v čase, keď plnil pracovné povinnosti pre žalovaného v 2. rade, žalobu podal nielen voči jeho zamestnávateľovi, ale aj voči nemu. Zdôrazňoval, že od samého začiatku v priebehu konania opakovane argumentoval, že pasívna vecná legitímácia jeho osoby nie je v danom prípade daná, a to práve z dôvodu, že v čase dopravnej nehody konal za iného. Túto argumentáciu podporoval aj ustálenou rozhodovacou praxou. S ohľadom na uvedené tvrdil, že jeho nedbanlivostné konanie nepredstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. V tejto súvislosti poukazoval na uznesenie NS SR sp. zn. 5Mcd0/24/2011 z 13. 03. 2014, časť odôvodnenia, z ktorého citoval. Ďalej namietal, že trovy konania, ktoré mu v súvislosti s bránením jeho práv v predmetnom konaní vznikli, mohli byť omnoho nižšie, ak by žalobca, ktorý bol zastúpený právne kvalifikovanou osobou, advokátom, podal žalobu voči správne intervenientovi. Žalobca totiž označil za intervenienta nesprávny subjekt a napriek tomu, že v priebehu konania bol opakovane upozorňovaný na túto skutočnosť, žalobca zostal v tomto smere absolútne nečinný. Vytýkal súdu, že žiadnym spôsobom nebral do úvahy fakt, že nepriznanie mu trov konania napriek plnému úspechu má negatívny dopad na jeho majetkové pomery. V priebehu konania súdu preukázal, že jeho majetkové pomery nie sú na takej úrovni, aby finančné prostriedky vynaložené na účelné bránenie jeho práv predstavovali pre neho a jeho rodinu zanedbateľnú ekonomickú položku. Napokon poukazoval na to, že dôvodom hodným osobitného zreteľa na strane žalobcu nie sú jeho majetkové pomery, keďže už len napadnutým rozhodnutím mu bola priznaná pohľadávka vo výške 15.000 eur, v neposlednom rade ani žiadnym spôsobom nepreukázal, že by jeho majetkové pomery mu nedovoľovali byť zaviazaný na úhradu trov.

12. Žalovaný v 2. rade napadol rozsudok vo výroku, ktorým žaloba voči žalovanému v 1. rade bola zamietnutá, vo výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 15.000

eur a vo výroku o trovách konania, ktorým bol zaviazaný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 % (výroky rozsudku I, II, IV), z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e) f) C.s.p. Navrhol zmeniť rozsudok, zaviazat' žalovaného v 1. rade a žalovaného v 2. rade žalobcovi spoločne a nerozdielne 5.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznať. Citoval § 11 a § 13 ods. 3 OZ, poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyplynulo, že žalobca i matka nebohého mali vo vzťahu k nebohému rozdielny vzťah, uviedol, že preto nebolo možné paušalizovať a generalizovať náhradu nemajetkovej ujmy u každého z rodičov v rovnakej výške a jednoduchým odlišením vzťahu otčim matka vydeliť matke priznanú sumu 30.000 eur (v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12C/63/2016) na polovicu a sumu 15.000 eur priznať žalobcovi ako otčimovi. Poukazoval na to, že nebohý vykonával prácu v zahraničí, preto žalobca ako jeho otčim mal nepochybne inú kvalitu vzťahu s nebohým a podľa jeho vlastných slov znášal bolesť zo strany nevlastného syna omnoho lepšie a statočnejšie, teda s touto tragickou udalosťou sa vyrovnával lepšie, resp. rýchlejšie, ako biologická matka. Mal za to, že súd sa nedostatočne vysporiadal s rozličnou intenzitou vzťahu oboch rodičov a prihliadol iba na rozdielnosť v kvalite biologického vzťahu. Súd poľa jeho názoru mal pri rozhodovaní prihliadnuť aj na skutočnosť, že žalobcovia neboli nevyhnutne odkázaní a hmotne závislí na príjme nebohého, mal prihliadnuť aj na skutočnosť, či výška náhrady nie je náhradou príjmu, čo sa u žalobcu javí viac ako pravdepodobné k rozhodnému obdobiu, v ktorom žalobca nepracoval, staral sa o domácnosť a deti, z čoho usúdil, že bol poberateľom rodičovského príspevku alebo inej dávky od štátu, prípadne nemal žiadny príjem. Bol toho názoru, že intenzita vzťahov rodičov k dieťaťu aj k nevlastnému by mala byť najdôležitejšou „premennou“ pri posudzovaní výšky náhrady za nemajetkovú ujmu za jednotlivých rodičov. Súd by mal detailne skúmať ich intenzitu a kvalitu, na túto kvalitu prihliadnuť aj pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy, pričom dôkazné bremeno znášal žalobca. Druhým kritériom podstatným pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy sú okolnosti, za ktorých k porušeniu práva chráneného zákonom prišlo. Jednou z takýchto okolností je aj rozlíšenie, či išlo o úmyselné zavinenie alebo zavinenie z nedbanlivosti. V danom prípade, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, smrť nebohého nastala v dôsledku nedbanlivostného konania E. U.. Súd na uvedené okolnosti podľa neho neprihliadol. V súvislosti s nárokom poškodeného na poskytnutie primeraného zadosťučinenia mal za to, že peňažná satisfakcia prichádza do úvahy v prvom rade v podobe morálnej, napr. ospravedlnenie, nárok na priznanie finančnej satisfakcie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prichádza do úvahy len vtedy, ak by morálna satisfakcia sa nezdała postačujúca a ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Poukázal na to, že E. U. bol rozhodnutím Okresného súdu Rožňava v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia, za čo mu bol uložený trest, teda žalobcovi bola poskytnutá satisfakcia aj formou trestného odsúdenia pôvodcu zásahu, ktoré znamenalo morálne odsúdenie páchatela trestného činu, ako aj spáchaného skutku. Bol toho názoru, že súd nedostatočne prihliadol na dodržanie princípu primeranosti, ktorú mal posudzovať nielen vo vzťahu k žalobcovi, ale aj k jeho osobe (žalovaného v 2. rade), k majetkovým pomerom pôvodcu zásahu a okolnostiam, za ktorých došlo k vzniku dopravnej nehody. Žalobcom požadované odškodnenie považoval za neprimerane vysoké nielen vzhľadom na okolnosti prípadu, ale aj vzhľadom na doterajšiu judikatúru v prípadoch priznávania náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku úmrtia fyzickej osoby pri dopravnej nehode. Poukazoval na to, že celková priznaná náhrada pre oboch rodičov ako manželov predstavuje sumu 45.000 eur ako príjem do domácnosti a nie satisfakcia. Z tejto sumy si manželia dokážu zabezpečiť bývanie v prenajatom byte v Nitre po dobu 10 rokov alebo zabezpečiť kúpu trojizbového bytu do osobného vlastníctva v Z.Ň. o výmere 74 m² v najlepšej lokalite a úplne prerobený s novým vybavením. Konštatoval, že v konaniach o žalobách o nemajetkovú ujmu majú súdu nejednotný prístup, o čom svedčia mnohé protichodné súdne rozhodnutia a nepredvídateľné kritériá na určenie výšky nemajetkovej ujmy. Napriek tomu, že Občiansky zákonník uvedenú problematiku explicitne neupravuje, podľa neho možno na určenie výšky per analogiam použiť ust. zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Za spravodlivé by považovali rozhodnutie súdu prvej inštancie ako uviedol v záverečnom návrhu, teda náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur. V súvislosti s výškou nemajetkovej ujmy poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/77/2009 z 27. 10. 2010, sp. zn. 4Cdo/139/2011 z 30. 10. 2012, rozhodnutie Vrchného súdu v Olomouci sp. zn. 1Co/87/2004 z 23. 02. 2015. Z týchto rozhodnutí podľa neho vyplýva, že súdy v rovnakých resp. v porovnateľných prípadoch priznávajú oveľa nižšie náhrady za nemajetkové ujmy, nehovoriac o odlišení kvality príbuzenského vzťahu, od vzťahu otčim - syn. Namietal správnosť rozhodnutia aj vo výroku o trovách konania. Bol toho názoru, že v žiadnom prípade by nemal zodpovedať za to, že žalobca len s ohľadom na vlastnú úvahu sa obrátil na súd prvej inštancie so žalobným návrhom, pri ktorom právny zástupca žalobcu mal alebo mohol vedieť, že pre určenie náhrady trov konania bude niekoľkonásobok požadovanej ako obvyklej náhrady určujúcim

kritériom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania inak, ako priznanie náhrady trov konania v rozsahu 100 %. Neznalosť, nepripravenosť alebo prehnané požiadavky uvedené v žalobnom návrhu nemôžu byť vydávané za podceňovanie práva žalobcu, ale vo vzťahu k trovám konania by mal žalobca rovnako znášať určitú procesnú zodpovednosť za neprimeranú požiadavku určenú žalobným návrhom.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade navrhol rozsudok v napadnutej časti (vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade) potvrdiť a priznať mu právo na náhradu trov odvolacieho konania. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vyporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalovaného v 1. rade, poukazoval na presvedčivé, výstižné odôvodnenie rozsudku. nesúhlasil s názorom, že by súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, že by bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Argumentáciu žalovaného v 1. rade považoval za zjavne neopodstatnenú, keďže sám odvolateľ cituje len dôvod hodný osobitného zreteľa, o ktorý aplikáciu ust. § 257 C.s.p. súd oprel. Za urážajúce považoval tvrdenie, že súd dôvod hodný osobitného zreteľa videl „len“ v nedbalostnom konaní, pretože týmto „len“ nedbalostným konaním pripravil najmä o jediného syna jeho a jeho manželku a zapríčinil rozpad jeho manželstva, pretože od kritickéj udalosti neodkáže o ničom inom hovoriť, nedokáže sa venovať svojej rodine a musí konštatovať, že stoja pred rozvodom. Namietal, že pred vykonaním dokazovania nemohol objektívne bez pochybnosti vedieť o tom, či žalovaný v 1. rade naozaj konal pre žalovaného v 2. rade, napr. či sa nejednalo v kritickom čase o tzv. „čiernu jazdu“. Námietku vo vzťahu k výške trov konania nepovažoval za podstatnú, žalovaný v 1. rade podľa neho zavádza, ak tvrdí, že zostal nečinný ohľadne intervenienta, keďže listom z 28. 11. 2016 vyzval poisťovňu Generali poisťovňa a.s. na vstup do konania, ktorá túto možnosť nevyužila. K tvrdeniu žalovaného v 1. rade, že mu bola priznaná „pohľadávka“ vo výške 15.000 eur uviedol, že sa tak doposiaľ nestalo právoplatne, nemôže vedieť, či tento výrok sa správoplatní alebo nie, navyše je otázne, kedy sa k týmto peniazom dostane. K otázke výnimočnosti poukazoval na to, že voči žalovanému v 1. rade podával žalobu za situácie, že bol právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu, v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu jeho syna, čo teda môže byť závažnejším dôvodom hodným osobitného zreteľa. Za takýto dôvod sa spravidla považuje sociálna situácia tej - ktorej sporovej strany. Bol toho názoru, že nemožno porovnať ľudský život s majetkovou situáciou niekoho. Konanie žalovaného v 1. rade považoval za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

14. Intervenient k odvolaniu žalovaného v 1. a žalovaného v 2. rade uviedol, že súhlasí so stanoviskom žalovaného v 1. rade, podľa ktorého v tomto vzťahu neboli dané dôvody na aplikáciu § 257 C.s.p. a rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému v 1. rade je preto nesprávne a nezákonné. Plne sa stotožnil s tým, že odôvodnenie rozhodnutia v tomto napadnutom výroku je nepresvedčivé, nedostatočné a spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. Poukazoval na to, že aj z judikatúry NS SR vyplýva povinnosť v odôvodnení rozhodnutia náležite vysvetliť a konkretizovať osobitné okolnosti. V danom prípade súd dôvody hodné osobitného zreteľa videl iba v protiprávnom nedbanlivostnom konaní žalovaného v 1. rade, ktoré aj podľa jeho názoru túto intenzitu nedosahuje a súd neskúmal vôbec ďalšie významné okolnosti ako osobné, majetkové pomery všetkých účastníkov konania, priebeh konania, postoj účastníkov k veci a pod. Súhlasil aj s názorom žalovaného v 1. rade, že žalobca napriek tomu, že v priebehu konania nebolo sporné, že žalovaný v 1. rade spôsobil nehodu ako zamestnanec žalovaného v 2. rade pri plnení pracovných povinností, z čoho vyplýva nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, naďalej pokračoval vo vzťahu k žalovanému v 1. rade v konaní. Vo vzťahu k odvolaniu žalovaného v 2. rade vyjadril súhlas s tým, že súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je neprimerane vysoká, súd pri jej určovaní nesprávne posúdil závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva. Súd nedostatočne posudzoval intenzitu skutočných vzťahov poškodeného a žalobcov, jeho matky a nevlastného otca, ktoré vyplynuli z dokazovania. Zdôrazňoval, že náhrada nemajetkovej ujmy má predstavovať iba určitú satisfakciu za utrpenú ujmu. Súhlasil s názorom žalovaného v 2. rade, že žalobca podaním dvoch samostatných žalôb zbytočne zvýšil trovy konania a urobil tak aj s cieľom dosiahnuť vyššiu sumu náhrad nemajetkovej ujmy pre oboch žalobcov, čo vôbec súd nevzal do úvahy. Rovnako súhlasil s názorom, že priznaná náhrada nedostatočne zohľadňuje maximálne priznávané sumy pre pozostalých po obetiach násilných trestných činov a pri nedbanlivostnom trestnom čine by táto náhrada mala byť určená nižšie. Vzhľadom na to navrhol zmeniť napadnutý rozsudok, priznať žalovanému v 1. rade voči žalobcovi náhradu trov konania, primerane znížiť náhradu nemajetkovej ujmy, na ktorú zaviazal žalovaného v 2. rade, primerane znížiť náhradu trov konania voči žalovanému v 2. rade.

15. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 2. rade namietal, že žalovaný v 2. rade podáva odvolanie proti výroku, ktorý sa ho netýka. S poukazom na ust. § 359, § 363, § 386

C.s.p. žiadal odvolanie žalovaného v 2. rade proti prvému výroku napadnutého rozhodnutia odmietnuť. Rozsudok vo výroku, ktorým žalobe voči nemu bola zamietnutá považoval za vecne správny, zákonný a spravodlivý. Správne súd konštatoval nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko vo vzťahu k jeho osobe platí, že pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo touto právnickou osobou. Keďže k spôsobeniu nemajetkovej ujmy došlo pri plnení jeho pracovných povinností vodiča, ktoré vykonával pre žalovaného v 2. rade, nezodpovedá za túto nemajetkovú ujmu. V tejto súvislosti poukazoval na ustálenú rozhodovaciu prax, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/228/2012 z 26. 09. 2013, uznesenie ÚS SR sp. zn. I.ÚS 1374/2007 z 23. 08. 2007 a rozsudok RS ČR sp. zn. 30Cdo/999/2007 z 29. 09. 2008. K ďalšej časti odvolania žalovaného v 2. rade poukazoval na to, že v odvolaní sa vyjadruje iba vo vzťahu k výške súdom priznanej nemajetkovej ujmy, ktorú považoval za neprimerane vysokú. S touto argumentáciou sa stotožnil. Navrhol odvolanie žalovaného v 2. rade proti prvému výroku odmietnuť, zmeniť výrok rozsudku V. tak, aby žalobcovi bola uložená povinnosť nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 % a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

16. Žalovaný v 1. rade k vyjadreniu intervenienta uviedol, že intervenient vo svojom vyjadrení iba konštatoval, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s jeho názorom prezentovaným v jeho odvolaní proti výroku V. napadnutého rozhodnutia, ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania a súčasne uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou žalovaného v 2. rade obsiahnutou v jeho odvolaní ohľadom výšky súdom priznanej nemajetkovej ujmy. Uvedené tvrdenia intervenienta zobral na vedomie. S ohľadom na jeho doterajšie tvrdenia opakovane žiadal odmietnuť odvolanie žalovaného v 2. rade proti prvému výroku rozsudku, zmeniť vo výroku o trovách konania voči nemu a priznať mu náhradu trov konania.

17. Žalovaný v 1. rade k písomnému vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu, že zotrúva na svojom stanovisku o nedostatočnom odôvodnení výroku V. napadnutého rozsudku, nakoľko súd náležite nevysvetlil, z akého dôvodu mu náhradu trov konania nepriznal, konštatovaním, že súd prvej inštancie za dôvod hodný osobitného zreteľa vzal „iba“ jeho nedbanlivostné konanie uviedol, že ním iba reagoval na nedostatočné zistenie skutkového stavu veci zo strany súdu prvej inštancie, ktorému vytykal, že nevzal do úvahy všetky okolnosti, ktoré sú významné pri skúmaní splnenia podmienok pre možnosť rozhodnutia o náhrade trov konania bez ohľadu bez zásadu úspechu. Ohradil sa proti tvrdeniam žalobcu, že prejavenie ľútosť a ospravedlnenie z jeho strany považuje za účelové. Bol toho názoru, že skutočnosť, že jeho ľútosť bola úprimná si žalobca uvedomuje, keďže na inom mieste toho istého vyjadrenia konštatoval „...viackrát sa mi za toto konanie ospravedlnil a prejavil ľútosť na pojednávaní dokonca so slzami očiach...“). V ostatnom zotrval na svojich doterajších vyjadreniach uvedených v odvolaní. Opakovane uvádzal dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania vo vzťahu k nemu nepovažoval za správne. Opakovane navrhol odmietnuť odvolanie žalovaného v 2. rade proti výroku I. rozsudku a zmeniť výrok o trovách konania vo vzťahu k nemu - výrok V. rozsudku tak, aby mu bola priznaná náhrada trov konania.

18. Žalovaný v 2. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade uviedol, že žalobca by podľa jeho názoru mal čiastočne znášať, ak sa žalobným návrhom uplatní právo na zaplatenie peňažnej sumy zodpovednosť za výsledok sporu, ak súd prvej inštancie rozhodne spôsobom, že priznal nemajetkovú ujmu vo výške 50 % z výšky žalobného návrhu. Bol toho názoru, že zodpovednosť za výsledok sporu je práve zvýraznené predmetom sporu, ktorým je určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rozhodnutie súdu síce závisí od jeho posúdenia a myšlienkovej činnosti, avšak v rozsahu žalobného návrhu, ktorý uplatnil žalobca. Vymedzenie sporu a žalobného návrhu žalobcu v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy by mal vychádzať z rozhodovacej činnosti súdov v obdobných veciach, posúdenia splnenia kritérií náhrady nemajetkovej ujmy, na ktoré poukázal, napr. odlišenie kvality biologického vzťahu a po zohľadnení všetkých týchto kritérií s ohľadom na právnu vec žalobcu mal žalobca v takto zodpovedajúcom rozsahu vymedziť žalobný návrh pri podaní žaloby na súd prvej inštancie. Podľa neho žalobca nepostupoval týmto spôsobom. Vo vzťahu k otázke rozhodnutia o trovách konania k nemu (žalovanému v 2. rade) zdôrazňoval, že osobne nezasiahol do práva žalobcu, tak ako to má na mysli Občiansky zákonník, pri rozhodovaní o trovách konania by mal súd prihliadnuť na skutočnosť, že vystupuje v súdnom konaní ako pasívne legitimovaný účastník z dôvodu určitého právneho vzťahu so žalovaným v 1. rade a ako prevádzkovateľ vozidla, nie však ako pôvodca zásahu. Odlišenie tejto povahy účastníctva v súdnom konaní by malo byť aj okolnosťou, pri ktorej by mal súd prvej

inštancie prihliadať aj pri rozhodovaní o trovách konania a zohľadnenie týchto okolností by považoval za uplatnenie princípov spravodlivosti. Vo vzťahu k vyjadreniu intervenienta stotožnil sa s tvrdením, že žalobca sám nesprávne označil poisťovňu ako poisťovateľa vozidla, v ktorej malo byť uzatvorené povinné zmluvné poistenie a tým aj objektívne došlo k situácii, že sa konanie predĺžilo a strany sporu sa navyše vyjadrovali, čím vznikali trovy konania, ktoré by inak nevznikli. Vo vzťahu k návrhu rozhodnutia odvolacieho súdu k trovám konania, ktorým bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi plnú náhradu trov konania uviedol, že sa stotožňuje s návrhom intervenienta a vo vzťahu k trovám konania žalovaného v 1. rade ponechal rozhodnutie o trovách konania na uváženie odvolacieho súdu. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného v 1. rade uviedol, že ponecháva na úvahe odvolacieho súdu argumentáciu žalovaného v 1. rade o nedostatku jeho pasívnej legitímácie v tomto spore. K tvrdeniu žalovaného v 1. rade, že nepovažuje žalobcovi priznanú náhradu nemajetkovú ujmu za neprimerane vysokú uviedol, že s veľkou pravdepodobnosťou by žalovaný v 1. rade pristupoval k tejto otázke úplne inak, ak by bola v konaní vzhľadnutá jeho pasívna legitímácia v spore. Žalovaný v 1. rade podľa neho neuvádza žiadne skutkové tvrdenia alebo úvahy, na základe ktorých skutočností a posúdenia kritérií náhrady nemajetkovej ujmy dospel k záveru, že súdom priznaná výška je primeraná. K tejto otázke poukazoval na svoju podrobnú argumentáciu uvedenú v odvolaní i záverečnom návrhu a ostatných písomných podaniach.

19. Intervenient k vyjadreniam žalobcu a žalovaného v 1. rade uviedol, že nesúhlasí s názorom žalobcu, podľa ktorého sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vypořiadal so všetkými odvolacími námietkami žalovaného v 1. rade. Zdôrazňoval, že samotná závažnosť vznikutej ujmy, ktorú nikto nespochybňuje, nemôže bez ďalšieho odôvodňovať záver, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, vyžadujúci aplikáciu § 257 C.s.p. Bol toho názoru, že žalobca zavádzajúco tvrdí, že samotná ujma (smrť v dôsledku dopravnej nehody) je najzávažnejším dôvodom hodným osobitného zreteľa, poukazujúc na to, že táto ujma bola sankcionovaná odsúdením vinníka nehody a čiastočne kompenzovaná priznaním náhrady nemajetkovej ujmy a nemožno z nej automaticky odvodzovať dôvod hodný osobitného zreteľa a už vôbec nie za týmto účelom emotívne porovnávať ľudský život a sociálnu či majetkovú situáciu sporovej strany, ako to robí žalobca. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že uplatnenie práva na náhradu trov konania zo strany žalovaného v 1. rade by malo byť v rozpore s dobrými mravmi. Súhlasil s názorom žalovaného v 1. rade, podľa ktorého žalovaný v 2. rade môže podať odvolanie len proti výroku, ktorý bol vydaný v jeho neprospech, pričom za taký nemožno považovať výrok prvý, ktorý je v neprospech žalobcu a netýka sa žalovaného v 2. rade. Ďalej sa primerane stotožnil aj s ďalším obsahom vyjadrenia žalovaného v 1. rade o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie a o neprimeranej výške náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola priznaná žalobcovi napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok, priznať žalovanému v 1. rade voči žalobcovi náhradu trov konania, primerane znížiť náhradu nemajetkovej ujmy, na ktorú zaviazal žalovaného v 2. rade, primerane znížiť náhradu trov konania voči žalovanému v 2. rade.

20. Žalobca v písomnom vyjadrení k podaniu žalovaného v 1. rade z 22. 08. 2018 a 27. 09. 2018 uviedol, že sa stotožňuje s názorom žalovaného v 1. rade, že žalovaný v 2. rade sa venuje niečomu, čo mu neprislúcha a podáva odvolanie voči takému výroku rozhodnutia, ktorý sa ho netýka. K tvrdeniam týkajúcim sa výroku, ktorým žaloba v prevyšujúcej časti bola zamietnutá uvádzal, že v tejto časti nikto nepodal odvolanie, čiže zamietajúci výrok nadobudol právoplatnosť. Takisto žalovaný v 1. rade sa venuje otázke, ktorá sa ho netýka, pokiaľ sa pripája k názoru žalovaného v 2. rade ohľadne tvrdenej neprimeranej výšky nemajetkovej ujmy. Zotrval na svojom vyjadrení vo vzťahu k odvolaniu žalovaného v 1. rade ohľadne výroku o trovách konania.

21. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 2. rade, ktorým bol napadnutý výrok I., II. - IV. uviedol, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vypořiadal so všetkými odvolacími námietkami žalovaného v 1. rade a v celom rozsahu poukazuje na presvedčivé a výstižné odôvodnenie rozsudku. Zdôrazňoval, že i keď podané odvolanie pôsobí mohutným dojmom, žalovaný v 2. rade v podstate opakuje tie isté námietky, ktoré už jednak odzneli v konaní pred vydaním napadnutého rozsudku, či už zo strany žalovaného v 2. rade alebo žalovaného v 1. rade, prípadne intervenienta. Okrem toho odvolanie obsahuje celý rad citácií a myšlienok prevzatých z iných súdnych rozhodnutí, čo uvádza iba preto, lebo si myslí, že neexistuje žiadne „univerzálne pravidlo“ akýsi „kopirák“, cez ktorý by bolo možné túto vec posúdiť, keďže ide o individuálny prípad. Mal za to, že odvolateľ sa mýli, keď opakovane vyslovuje názor, že mu súd prisúdil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur, lebo je to presne polovica z čiastky, ktorú súd v inom konaní prisúdil biologickej matke poškodeného. Nebol sice stranou sporu v konaní 12C/93/2016, kde sa rozhodovalo o obdobnom nároku matky, vychádzal výlučne

z tých informácií, ktoré mu poskytuje odôvodnenie napadnutého rozsudku a v tomto nikde nenašiel ani len odkaz na to, či a v akej výške bola priznaná nemajetková ujma matke dieťaťa. Platí to o to viac, že oba senáty vyniesli rozsudok v ten istý deň s niekoľko minútovým časovým odstupom, navyše konajúca sudkyňa v tejto veci rozhodla o čosi skôr, teda ešte ani nemohla vedieť, ako rozhodne iný senát. Podľa neho neobstojí argument, že by sa súd nebol vyporiadal s rôznymi intenzitami vzťahov rodičov, predsa mu priznal inú sumu. Zdôrazňoval, že sa považoval za otca nebohého, pretože ho od malička vychovával, staral sa o neho, mali medzi sebou veľmi silné citové puto a z hľadiska posúdenia takéhoto vzťahu podľa neho nie je vôbec dôležité, resp. nemá byť prvoradým kritériom otázka biologického rodičovstva. V tejto súvislosti poukazoval na to, že biologický otec poškodeného sa žiadnej náhrady nedožadoval. Niektoré odvolacie argumenty považoval za neadekvátne, zdôrazňujúc, že žalovaný v 2. rade v žiadnom prípade nemá dôvod obviňovať ho z toho, že má snahu bezdôvodne sa obohatiť na úkor smrti svojho syna, resp. že požadovaná náhrada by mala mať charakter náhrady príjmu. Pokiaľ však odvolateľ mieni otvoriť túto otázku, nie je to v medziach C.s.p., pretože ide o prípad, v ktorom tzv. novoty nie sú prípustné. Žalovanému nič nebránilo v tom, aby sa táto otázka začala riešiť a mohol navrhnúť vykonanie dôkazov v tomto smere, resp. mal mu umožniť, aby bol činný a aby mohol predložiť dôkazy na vyvrátenie jeho tvrdení. Za nenáležitú považoval argumentáciu o tom, že neoprávneného zásahu sa dopustil žalovaný v 1. rade, nie on (žalovaný v 2. rade) poukazujúc na to, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť žalovaného v 2. rade. Rovnako nemôže obstať argumentácia, koľko majú dostať financií spoločne s matkou zosnulého do ich spoločnej domácnosti. V tejto súvislosti poukazoval na hroziaci rozpad rodiny. Zdôrazňoval ďalej, že priznanú náhradu nemožno považovať za ich „príjem do domácnosti“, ale satisfakciu pre oboch, avšak osobitne. Nesúhlasil s názorom, že z.č. 215/2006 Z.z. možno použiť per analogiam na určenie výšky nemajetkovej ujmy z dôvodov, ktoré už opakovane uvádzal v tomto konaní. V tejto súvislosti poukazoval na ust. § 14 ods. 1 cit. zák., judikáty, na ktoré sa žalovaný v 2. rade odvoláva nepovažoval za také, ktoré mali dopad na rozhodovaní in meritum causae. Každý prípad je podľa neho iný, každá rodinná väzba je niečím špecifická, nie je teda možné porovnávať neporovnateľné veličiny. K námietkam, že v predmetnej veci boli vedené dve konania, kde boli žalované tie isté subjekty ním a resp. matkou poškodeného uviedol, že je vecou súdu, či takému návrhu vyhovie alebo nie, v danom prípade bol toho názoru, že v tomto odvolacom konaní už nie je možné preskúmava správnosť a zákonnosť rozhodnutia o nespojení vecí. K námietkam týkajúcim sa priznaného práva na náhradu trov konania v rozsahu 100 % uviedol, že išlo o také rozhodnutie súdu, ktoré záviselo výlučne a len od voľnej úvahy súdu, čiže nebolo možné vopred poznať túto úvahu súdu. V tejto súvislosti poukazoval aj na ust. § 10 ods. 8 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť vo všetkých jeho napadnutých výrokoch a priznať mu právo na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Žalovaný v 1. rade k vyjadreniu žalovaného v 2. rade a k vyjadreniu intervenienta uviedol, že vyjadrenie intervenienta berie na vedomie, k obsahu nemá žiadne výhrady. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného v 2. rade namietal, že tvrdenie, podľa ktorého súdom priznanú nemajetkovú ujmu považuje za primeranú, je nepravdivé, pretože vo svojom vyjadrení uviedol, že sa s argumentáciou žalovaného v 2. rade, ktorou sa vyjadruje k neprimeranosti výšky nemajetkovej ujmy priznanej súdom stotožňuje. Opakoval svoj odvolací návrh vo vzťahu k výroku I, V.

23. Intervenient vo svojom vyjadrení zo dňa 25. 10. 2018 opakovane uvádzal, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojich doterajších písomných vyjadrení a opakoval odvolací návrh, ktorým navrhol zmeniť napadnutý rozsudok, priznať žalovanému v 1. rade voči žalobcovi náhradu trov konania, primerane znížiť náhradu nemajetkovej ujmy, na ktorú bol zaviazaný žalovaný v 2. rade a primerane znížiť náhradu trov konania voči žalovanému v 2. rade.

24. Opis stanoviska intervenienta bol doručený žalobcovi a žalovaným v 1. a 2. rade 27. 08. 2019. Ďalšie stanoviská zaslané neboli.

25. Rozsudok vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá, vo výroku, ktorým bolo žalobe čo do výšky 5.000 eur vyhovené, neboli napadnuté odvolaním, stali sa právoplatnými, preto nemohli byť predmetom odvolacieho prieskumu.

26. Odvolaním boli napadnuté výroky, ktorým bola žaloba voči žalovanému v 1. rade zamietnutá, ktorým žalobe o zaplatenie nad 5.000 eur vo vzťahu k žalovanému v 2. rade bolo vyhovené a vo výroku o trovách konania.

27. Odvolací súd skôr než pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozsudku, skúmal splnenie podmienok odvolacieho konania a zistil, že žalovaný v 2. rade nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti výroku, ktorým žaloba voči žalovanému v 1. rade bola zamietnutá.

28. Podľa § 359 C.s.p. odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

29. Citované zákonné ustanovenie výslovne obmedzuje právo strany podať odvolanie. Obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech.

30. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým žaloba voči žalovanému v 1. rade bola zamietnutá nie je rozhodnutím, ktorým by bolo rozhodnuté v neprospech žalovaného v 2. rade. Predmetný výrok je rozhodnutím v neprospech žalobcu. Za takýchto okolností je potrebné mať za to, že žalovaný v 2. rade nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti tomuto výroku. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 386 písm. b) C.s.p. odmietol odvolanie žalovaného v 2. rade proti výroku, ktorým bola žaloba voči žalovanému v 1. rade zamietnutá ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

31. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok, ktorým bolo žalobe nad 5.000 eur vyhovené a výroky o trovách konania (ďalej len rozsudok).

32. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade je dôvodné, odvolanie žalovaného v 2. rade nie je dôvodné.

33. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené v spojení s opravným uznesením č.k. 15/4/2017-412 z 22. 08. 2018 je vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

34. Vecne správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne nad 5.000 eur vyhovené, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

35. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 a § 193 C.s.p.

36. Stručné, ale zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného v 2. rade nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku vo veci samej a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

37. K odvolacím námietkam žalovaného v 2. rade a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva:

38. Podstatou odvolacích námietok žalovaného v 2. rade bolo tvrdenie o neprimeranosti výšky priznanej nemajetkovej ujmy.

39. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ a súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy zodpovedá žalobcom preukázanej ujme.

40. Podľa ustálenej súdnej praxe možno priznať poškodenej fyzickej osobe v zmysle § 13 ods. 2 a 3 OZ peňažné zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnostného práva na súkromie a rodinný život v dôsledku usmrtenia osoby blízkej za splnenia zákonom stanovených podmienok.

41. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, odvolací súd pripomína, že táto je vecou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť odôvodnená a musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave ohľadne oboch zákonom predvídaných kritérií, ktorými sú závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

42. Niet pochyb o tom, že judikatúra súdov vzhľadom na absenciu danosti zákonných kritérií pre kvalifikáciu finančného vyčíslenia nemajetkovej ujmy sa pri stanovení výšky tejto náhrady líši, a to aj čo do konkrétne priznávaných súm v skutkovo a právne podobných prípadoch.

43. Bohatá judikatúrna činnosť súdov však vytvorila rámcový podklad, v ktorom je možné sa orientačne pohybovať. Vo vzťahu k zásahom do súkromného a rodinného života s pôsobenou smrťou detí sa náhrada nemajetkovej ujmy pohybuje v rozmedzí od 10.000 eur do 33.000 eur. Ide napr. o prípad vedený pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/135/2018, KS Trnava pod sp. zn. 27Co/160/2018, KS Žilina pod sp. zn. 8Co/264/2013, KS Prešov pod sp. zn. 20Co/183/2014, NS SR sp. zn. 4Cdo/139/2011, KS Prešov sp. zn. 12Co/89/2013, KS Trenčín sp. zn. 4Co/728/2013, KS Bratislava sp. zn. 5Co/30/2014 a pod.

44. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Psychická bolesť zo straty blízkeho človeka je vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, veľakrát prerastajúca až do duševného ochorenia. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom aj to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Preto je nutné použiť aj princíp proporcionality. V kontexte vyššie uvádzaných rozhodnutí s prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť súdov SR je priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pri smrti syna určená súdom prvej inštancie, v danom prípade porovnateľná s priznanou výškou nemajetkovej ujmy v iných prípadoch. Nevymyká sa teda z rámca rozhodovacej činnosti súdov. Odvolací súd má za to, že v danom prípade vzhľadom na súdom prvej inštancie zistené a konštatované okolnosti, z ktorých je zrejmé, že žalobca od útleho veku sa podieľal na výchove poškodeného (I. W., syna manželky žalobcu z prvého manželstva) a vzhľadom na to, že matka poškodeného pracovala v zahraničí, prevažná časť výchovy bola na žalobcovi, niet dôvodu pochybovať o silnej citovej väze medzi žalobcom a jeho nevlastným synom (synom manželky), o čom svedčia aj listinné dôkazy predložené žalobcom, z ktorých vyplýva, že poškodený dosahoval dobré vyučovacie výsledky, vyvíjal mimoškolské aktivity, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Odvolací súd považuje za nedôvodnú odvolaciu námietku, podľa ktorej súd určil sumu náhrady ako polovicu zo základu matky (matke priznanej nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur - poznámka odvolacieho súdu) a vôbec neprihliadol na ostatné kritériá pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy a prihliadol iba na rozdielnosť v kvalite biologického vzťahu. Tieto tvrdené skutočnosti z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplývajú. Je zrejmé, že súd prvej inštancie v prvom rade posudzoval kvalitu vzájomného vzťahu žalobcu a poškodeného, pričom prihliadal aj na skutočnosť, že ide o nevlastného syna žalobcu a prihliadal na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, t.j. že išlo o dopravnú nehodu, nešlo o úmyselné konanie. Ani skutočnosť, že poškodený v čase smrti bol plnoletý a pracoval v zahraničí, nemá vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže nepreukazuje zmenu citových väzieb, ktoré existovali medzi žalobcom a poškodeným od útleho detstva poškodeného.

45. Za správne považuje odvolací súd aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade a intervenientom.

46. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa ust. § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Zásada úspechu vo veci sa vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane preukázané odôvodnené a účelne vynaložené trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli.

49. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konanie, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba riešiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté. Otázka výška nemajetkovej ujmy je potom druhoradá a nadväzujúca.

50. V prejednávanom prípade rozsah úspechu žalobcu závisel od úvahy súdu, nakoľko výška nemajetkovej ujmy bola ustálená, resp. určená rozhodnutím súdu.

51. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobe nad sumu 5.000 eur do výšky 15.000 eur vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, vrátane rozhodnutia o trovách konania za vecne správny, vecne správny je aj výrok vo vzťahu žalobcu a intervenienta na strane žalovaného v 2. rade preto rozsudok v tejto časti podľa 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

52. Za dôvodné však je potrebné považovať odvolanie žalovaného v 1. rade voči výroku o trovách konania. Súd prvej inštancie v danom prípade rozhodnutie o trovách konania, vychádzajúce z § 257 C.s.p., odôvodnil tým, že prihliadol na výnimočné okolnosti a priznanie náhrady trov žalovanému v 1. rade by bolo neprimeranou tvrdosťou voči žalovanému v 1. rade (správne žalobcovi - poznámka odvolacieho súdu) vzhľadom na okolnosti protiprávneho nedbanlivostného konania žalovaného v 1. rade.

53. V tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, vzhľadom na chýbajúce akékoľvek úvahy súdu, ktoré ho viedli k záveru o existencii výnimočných okolností a o neprimeranej tvrdosti voči žalovanému v 1. rade vzhľadom na okolnosti jeho protiprávneho nedbanlivostného konania. Najmä za situácie, že podľa výsledku konania sporu vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade náhrada trov konania by prináležala žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, teda nemožno hovoriť o neprimeranej tvrdosti voči žalovanému v 1. rade. Odôvodnenie v tomto smere je potrebné považovať aj za zmätočné. Preto záver súdu o dôvodnosti použitia ust. § 257 ods. 1 C.s.p. je nepreskúmateľný a (ne)správnosť tejto úvahy nemohla byť predmetom odvolacieho prieskumu.

54. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

55. Úlohou súdu po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. a pri formulovaní záveru o (ne)dôvodnosti použitia ust. § 257 C.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania bude potrebné vypoariadať sa s tým, či sú alebo nie sú splnené podmienky ust. § 257 C.s.p. pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane (žalovanému v 1. rade), rozhodnutie odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. tak, aby bolo preskúmateľné.

56. O trovách konania vo vzťahu žalobcu, žalovaného v 2. rade a intervenienta, keďže v tejto časti sa konanie končí, bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní vo vzťahu k žalovanému v 2. rade plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v 2. rade v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p. zohľadňujúc ust. § 251 C.s.p.). Intervenientovi náhrada trov odvolacieho konania neprináleží, keďže žalovaný v 2. rade, na strane ktorého vystupoval, nebol v odvolacom konaní úspešný.

57. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta posledná C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).